

**ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**
THE LEARNING ACTIVITY PACKAGES ON THE PRINCIPLES OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY IN THE
LEARNING AREA OF SOCIAL STUDIES, RELIGION, AND CULTURE USING THE CONCEPT MAPPING
TO DEVELOP LEARNING ACHIEVEMENT OF PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS UNDER SAKON NAKHON PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

นิภา สิงห์เสนา¹ ศุภกร ศรีเพชร^{2*} เบญจ กิตติคุณ² เอนก นรสาร³ และ วรทัย สิริเสเรณี⁴
Nipa Singseena¹, Supakorn Sornphet^{2*}, Ben Kittikun², Anek Norasarn³ and Warothai Siriseranee⁴
¹โรงเรียนบ้านดงห้วยเปลือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 สกลนคร 47120
²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม นครพนม 48000
³วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม 48150
⁴คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม 48000

¹Ban Dong Huay Nue School Under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office District 3,
Sakon Nakhon 47120, Thailand

²Faculty of Education, Nakhon Phanom University, Nakhon Phanom 48000, Thailand

³Sri Songkhram Industrial Technology College, Nakhon Phanom University, Nakhon Phanom 48150, Thailand

⁴Faculty of Liberal Arts and Science, Nakhon Phanom University, Nakhon Phanom 48000, Thailand

*Corresponding author: E-mail: supakorn2524@npu.ac.th

รับบทความ 11 พฤษภาคม 2565 แก้ไขบทความ 22 สิงหาคม 2565 ตอบรับบทความ 27 กันยายน 2565 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงห้วยเปลือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 19 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย การหาค่าคะแนนเฉลี่ย การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าร้อยละ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ มีประสิทธิภาพ 81.00/82.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงห้วยเปลือย หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, ผังมโนทัศน์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to find the effectiveness of the learning activities packages of 'The Philosophy of Sufficiency Economy' in the social studies, religion, and culture department by using the conceptual diagram of Grade 4 students based on the standard criterion 80/80 2) to compare the learning

achievement of the Grade 4 students between before and after learning by being the learning activities packages using the conceptual diagram. The sample group used for this study was Grade 4 students at Ban Dong Huai Piuey School, under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3, totaling 19 students obtained by cluster random sampling. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and percentage. The research instruments consisted of 1) the learning activities packages of 'The Philosophy of Sufficiency Economy' 2) a learning achievement test

The results of the study were as follows: 1) the learning activity packages of 'The Philosophy of Sufficiency Economy' in the social studies, religion, and culture course department by using the conceptual diagram had efficiency of 81.00/82.14, which was higher than the set criterion. 2) the Grade 4 students of Ban Dong Huai Piuey School had a higher learning achievement score after studying with the learning activities packages of 'The Philosophy of Sufficiency Economy' in the social studies, religion, and culture department by using the conceptual diagram than before studying with statistical significance of .01.

Keywords: Learning Activities Packages, Conceptual Diagram, Learning Achievement, Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

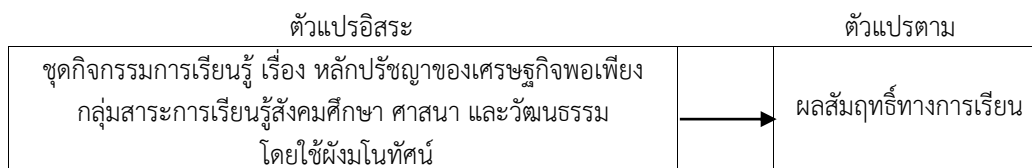
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนและเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนทุกคนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต้องเรียนใน 5 สาระหลัก ดังนี้ สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระเศรษฐศาสตร์ สาระประวัติศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ ซึ่งโดยธรรมชาติวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นวิชาที่วัดด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคม รู้จักการปรับตัวให้สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จากสภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของ โรงเรียนบ้านดงห้วยเปือย เท่าที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายเท่าที่ควรกล่าวคือ มีผลการทดสอบระดับชาติ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในปีการศึกษา 2559 มีค่าคะแนน เฉลี่ยต่ำ ($X = 44.09$) ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ($X = 60.00$) (กรมวิชาการ, 2560, หน้า 132-133; โรงเรียนบ้านดงห้วยเปือย, 2560, หน้า 20)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจมาใช้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สัมฤทธิ์ผลตามต้องการ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ช่วยแก้ปัญหา การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความสุข เกิดความมั่นใจตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอด โดยกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ครูผู้สอนมีบทบาทกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดด้วยการตั้งคำถาม ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจนำวิธีการนี้มาทดลองสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิภาพและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงห้วยเปลือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 19 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ จำนวน 3 ชุด ใช้สอนชุดละ 1-2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 5 ชั่วโมง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.22-0.71 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ 0.32-0.71 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.88

วิธีรวบรวมข้อมูล

แบบแผนที่ใช้ คือ ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง One Group Pretest-Posttest Design ดำเนินการ ดังนี้

- ทำการทดสอบก่อนเรียน
- ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์
- ดำเนินการทดสอบหลังเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

- วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ โดยใช้สูตร E_1/E_2
- เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

- ผลการศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ 80/80 ดังแสดงตาราง 1

ตาราง 1 ค่าประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)	19	30	24.30	0.32	81.00
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	19	30	24.64	0.72	82.14
E ₁ /E ₂ เท่ากับ 81.00/82.14					

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.30 คิดเป็นร้อยละ 81.00 แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมดังกล่าวมีประสิทธิภาพ 81.00/82.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังแสดงตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	t
ก่อนเรียน	19	30	24.30	0.32	81.00	3.42**
หลังเรียน	19	30	24.64	0.72	82.14	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 24.30 และ 24.64 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ผลการวิเคราะห์ค่า t เท่ากับ 3.42 แสดงให้เห็นว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมดังกล่าว สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิภาพและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอด โดยกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ครูผู้สอนมีบทบาทกระตุ้นให้ผู้เรียนให้เกิดแนวคิด ด้วยการตั้งคำถาม ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยทราบผลการปฏิบัติงานของตน จึงทำให้เกิดความสนใจในการเรียน ซึ่งอภิปรายได้ ดังนี้

1. จากการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าประสิทธิภาพ E₁=81.00 และ E₂=82.14 ซึ่งแสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตร กิจกรรม สาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นำมาจัดเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ค้นคว้านวัตกรรมการเรียนรู้ คือ ผังมโนทัศน์ เป็นรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง มีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ตลอดจนมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา ป้อมแดง (2556, บทคัดย่อ) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 มีประสิทธิภาพสามารถใช้ ในการจัดการ เรียนรู้ได้ มีค่า IOC โดยเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 0.85 สูงกว่า 0.50 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีจัดทำขึ้นมี คุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้คะแนนเท่ากับ 24.30 และ 24.64 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ผลการวิเคราะห์ค่า t เท่ากับ 3.42 แสดงให้เห็นว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมดังกล่าว สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมดังกล่าวมี ประสิทธิภาพและส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ทูเรื่อ (2544, หน้า 67) ศึกษาผล ของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้แผนผังมโนทัศน์มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทราภรณ์ พิทักษ์ธรรม (2543, บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถด้าน การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้ กิจกรรมสร้างแผนภูมิโนทัศน์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ดังกล่าวแล้ว นั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าประสิทธิภาพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้น ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือทำให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่ดีได้

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมดังกล่าว สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นตัวชี้วัดในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์ หรือตัวแปรด้านอื่น ๆ บูรณาการ เช่น ความมีวินัยใน ตนเอง ทักษะปฏิบัติ เป็นต้น

2.2 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วยเพื่อความหลากหลายในการได้ข้อมูลในการพัฒนานักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพฯ: ชุมชน สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ภัทราภรณ์ พิทักษ์ธรรม. (2543). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อวิชาสังคม ศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้โดยใช้กิจกรรมการสร้างแผนภูมิโนทัศน์กับ การสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รจนา ป้อมแดง. (2556). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556*. เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/yczz/hssv/basic>. 15 กันยายน 2563.
- โรงเรียนบ้านดงห้วยเปือย. (2560). *เอกสารประกอบหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (ฉบับปรับปรุง 2560). สกลนคร: มปป.
- ศิริพร ทูเรื่อ. (2544). *ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้ผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้กลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.